

Svátek světél – čas zastavení, pohody, lásky a vzájemného porozumění

Na počátku stvořil Bůh nebesa a zemi. Země byla pustá a prázdná, temnota byla nad hlubinou a Duch Boží se vznášel nad vodami. I řekl Bůh: Budiž světlo! A bylo světlo. Bůh viděl, že světlo je dobré, a oddělil světlo od tmy. Bůh nazval světlo dnem a tmu nocí; a byl večer a bylo ráno, jeden den. (Genesis 1)

Podle biblických výkladů byl čas rozdělen mezi světlo a tmu, kdy světlo je vnímáno podvědomě svým jasem, intenzitou, světelným tokem a svítivostí. Světlo přináší život a teplo, zatím co tma chlad a většinou i smrt. Někdy může světlo vnést i jas do daných skutečností.

Zdrojem světla od zrození světa je Slunce, které člověk ve své podstatě vnímal a kultovně ctil jako Boha vysoko nad horizontem, který každý den ráno „vstával“ a večer se uchýlil ke „spánku“, aby přenechal svou vládu chladné noci, podsvětí. Délka denního cyklu světla a tmy je proměnná vlivem rotace Země okolo Slunce po jakési eliptické dráze pod různými úhly a různou vzdáleností Země od Slunce.

Čtvero ročních období

Roční období se mění podle toho, jak je Země otočená ke Slunci. Astronomické jaro vstupuje do našeho povědomí jarní rovnodenností, kdy den i noc vládne shodně po dvanáct hodin denního cyklu. Dny jsou stále delší a teplejší. Na stromech se objevují pupeny, rostliny začínají klíčit a růst. Ptáci přilétají z teplých krajín, stavějí si hnízda a snášejí vejce. Zvířata přivádějí na svět své potomky. Okamžikem letního slunovratu nastává léto, plné slunečního svitu a tepla. Je nejteplejším obdobím roku. Dny jsou dlouhé a pozdě se stmívá. Vegetace je v plné síle, dozrávají plody a mláďata se učí samostatnosti. S přicházející podzimní rovnodenností jsou dny kratší a chladnější. Rostliny odkvétají a ze stromů opadává listí. Stromy poskytují své plody, obilí je sklizeno a pole jsou zoraná. Zatím co si zvířata připravují zásoby potravin na zimu odlétají stěhovaví ptáci do teplých krajín. Vegetace stáhne mizu do svých kořenů a vyživuje pouze vyživovacím cyklem své pupeny budoucího rozkvětu.

Astronomická zima nastává zimním slunovratem 21. nebo 22. prosince, kdy tma stále ve své délce vládne nad světlem. Rostliny přestaly růst, vegetace je bez listů. Zvířata jsou danou přirozeností chráněna huňatější srstí, nebo spí zimním spánkem schoulená někde v noře nebo brlohu. Naše včelky se shluknou do chomáče okolo připravených zásob, aby přežily toto období k opětovnému plnění svého nadpřirozeného poslání – opylování květů. V období astronomické zimy je však jen zdánlivý cyklický klid nadvlády tmy nad světlem, neboť „život“ se dere opět na výsluní. S přílivem sluneční energie po zimním slunovratu nastává jakési ustrnutí onoho pomyslného zápasu světla

s tmou po dobu dvanácti dnů. Délka noci a dne je v tomto období neměnná. Nastává čas dvanácti svatých nocí, čas Vánoc. Ve své podstatě se jedná o příliv nové energie, kdy se příroda svým vnitřním uspořádáním připravuje k svému dalšímu životnímu cyklu. Starostlivé včelky přikrmí své matky, které ve včelstvech začínají opět klást vajíčka budoucího nového včelího společenství.

Počítání času

Člověk, pán tvorstva, odkládá v této době stranou nesmyslný shon a utlumuje své pracovní vášně klidem a pohodou v kruhu svých nejbližších, kdy zdrojem světla může být i uvolňování energie při vzniku tepla formou hoření. V takovém okamžiku byl člověku nejpříjemnější oheň v krbu, ohraničeném ohništi nebo i plamen nad olejovou lampou či voskovou svíčkou. Nad vlastnostmi světla vznikajícího vlivem sálající energie Slunce, nebo prostého hoření si lámalo hlavu mnoho

starých filozofů Platonem počínaje a Newtonem konče. Málokdo se však zabýval podstatou onoho vzácného času kolem Vánoc, kdy i ten zdánlivě zlý jedinec je „postižen“ citlivostí a sounáležitostí. V této době nastává cyklický časový zlom v koloběhu jednotlivých roků, označovaných číslovkou, o které lze s určitostí říci, že je hypotetická v abstraktním systému členění času v periodě dnů, o kterých současný člověk nemá ani řádné povědomí, kolik jich vlastně od dávných věků bylo. Současný rok 2021 je pouze pomyslnou číslovkou jakéhosi kalendáře, sestaveného před 2066 lety juliánským uspořádáním, aby byl v roce 1585 změněn s korekcí 10 dnů v současný gregoriánský systém. Vždyť i svátek Lucie byl stanovenou korekcí přesunut. Pranostika „Svatá Lucie, noci upije a dne nepřidá“ z vývojového cyklu ročního období opravdu patří do období oněch „dvanácti

svatých nocí“. K vesmírnému uspořádání jsou číslce označující dobu nesmyslné. Zatímco byzantský letopočet se udával od údajného stvoření světa před 7528 léty, vypočítaných podle údajů jednotlivých postav v Bibli, astronomický se počítal před 6733 léty ve shodě s několika astronomickými cykly, židovský před 5782 léty opět podle údajů věku jednotlivých osob v Bibli a stvoření světa. Tolik skloňovaný mayský kalendář před 5134 léty od konce 4. věku, starořecký před 2796 léty od prvních olympijských her, římský před 2773 léty od založení města Říma, křesťanský před 2021 léty od vypočteného narození Ježíše Krista, muslimský před 1443 léty, přechodný francouzský před 228 léty od vyhlášení republiky a dokonce fašistický před 98 léty, který byl zrušen roku 1945.

Nesmyslnost lidského počínání

Počítání času s udáváním letopočtu je pouhé číslování jednotlivých etnik souvztažně k jejich uznávané historické, legendární nebo významné události, zatímco daleko významnější je vznik vesmíru, pěti živlů, dne a noci, určení sedmi dnů, stvoření pramáti Evy a jejího partnera Adama a matematická a geometrická přesnost čehokoli, kdy vzájemné souznění a životní rovnováha by měla vyústit v pochopení, že planeta Země musí být uchována pro další pokolení. Je nutné si uvědomit krátkost a mnohdy bezvýznamnost našeho počínání ve zlomku času, který každý z nás zde prožije. Je nutné se konečně vrátit k účtě ke včelám a samotné souvztažnosti říše nerostné, rostlinné i živočišné s životně důležitou vodou a směsicí plynů, které jsou pro všechny a všechno prvořadé. Jeden z mnoha moudrých vystihl velmi přesně nesmyslnost lidského počínání v charakteristickém pojmenování skutečnosti svým výrokem: „Samotní lidé obětují své zdraví, aby vydělali peníze, potom obětují peníze, aby znovu získali zdraví, potom se znepokojují minulostí a budoucností, že si neužívají přítomnosti a tak nežijí ani v přítomnosti ani v budoucnosti. A žijí tak, jako by neměli nikdy zemřít a potom zemřou bez toho, aby předtím žili. A přitom všem, aniž by si uvědomili důsledky svého počínání, pošlapou vše, co nebylo stvořeno jenom pro nás, ale pro mnoho generací. A proto buďme zodpovědní a přejme si vzájemně štěstí, lásku, respektování pravdy a ctěme vše, co nám je pouze propůjčeno, a co patří i těm všem co přijdou po nás.

V klidu a s rozumem

A tak vám včelařům, i všem ostatním morálně bezúhonným, bez rozdílu věku, náboženství a politické příslušnosti, z celého srdce přeji, abyste v klidu a pohodě ve společnosti svých nejbližších prožili Vánoce a v době začátku dvanácti svatých nocí pojedli bez zdravotní újmy štedrovečerní rybu jako symbol odcházejícího hvězdného znamení, stále ještě neodeznělého slunečního věku Ryb. V klidu rodinné sešlosti pak nechte do své mysli vkročit věk již usazeného Vodnáře, kdy by mohlo a mělo být vše jiné. Třeba i v našem spolkovém životě.

Nepřisluší vám iritovat se nad hloupostí, sobeckostí a pomíjivou nadřazeností jiných. Nechte je, ať odejdou z tohoto světa k jinému hodnocení, neuvědomujíc si v tomto čase, že peníze, zlato a majetek si na druhou stranu ještě nikdo nevzal. Pohleďte vstříc probouzejícímu se roku s otevřeností vnímání všech zdánlivě primitivních souvislostí ročního cyklu obnovy přírody, kterou chápe jakýkoli živočich ve vodě i na povrchu Země a kterou člověk ve své hlouposti a usurpované nadřazenosti přestal vnímat a tím i ctít. A to vše k pohoršení sounáležitostí Vesmíru. Zastavte se o těchto dvanácti svatých nocích a rozjímejte, co vy sami můžete přinést k sounáležitosti centrální podstaty nebo nás včelařů. Neboť jak již napsal Jan Amos Komenský: „Není možné jen brát, je nutné i zpětně vracet, neboť jedině ten se stane osvíceným a moudrým a jeho činy budou sloužit k obecnému dobru a nikoli ke zhoubě. Neboť ze všeho nejhorší je zkoumat jednotlivosti a zapomínat na celek.“

Najděte si chvílku a zajděte do přírody, ke včelám a opatrně zkuste naslouchat jejich jemnému bzučení i všemu kolem vás. Přeji vám hezký prosincový čas, svátek světla a vánoční svátky, klid, pohodu a otevřenost srdcí. Upřímně vám přeji, bez ohledu na letopočet, váš věk a vyznání, abyste prožili nastávající přítomný čas v uvědomění, vzájemné úctě, porozumění a lásce nejenom k svým nejbližším, ale i ke všemu kolem a našim včelkám obzvlášť. Přeji vám, aby vaše cesta životem byla vždy přímá k zářivé budoucnosti s prožitím přítomnosti.

Sedněte v klidu a zapalte si svíci ze včelího vosku, jehož spalování je to nejčistější. Uvědomte si v daný okamžik význam světla, přírody a včel. Začněte třeba uvědoměním, kolik úsilí včela vynaloží na své přežití a péči o přírodu, tvorbu vosku nevyjímaje. A uvědomte si konečně, jaké postavení měli včelaři ke svému okolí a co všechno dobrého udělali naši předkové pro spolkovou činnost.

Přeji vám rozum a štěstí

S úctou

Jan Šmíd